

KOD _____

Delprov I	Poäng:	G/U:
Delprov II – läkemedelsberäkning		G/U:

Valdemar Verkström**Totalt 17 frågor, maximalt 25 poäng, inklusive en läkemedelsberäkningsfråga (nr 11a+b)**

I situationen befinner du dig som sjuksköterska på olika instanser i vårdkedjan och det är av stor vikt att du har ett holistiskt tänkande.

Valdemar Verkström är 57 år, gift med Anna och de har tre barn som flyttat hemifrån. Han arbetar som lastbilschaufför och är på resande fot flera dagar i veckan. De bor på landet där Anna driver en hästgård och Valdemar hjälper henne på ledig tid. Valdemar har artros i höfter och knän och äter ofta smärtstillande läkemedel i form av acetylsalicylsyra och NSAID-preparat. Han upplever att han blivit tröttare de senaste månaderna samt att smärtan är besvärlig och ringer till vårdcentralen.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN

Du tar emot samtalet från Valdemar som känner sig uppgiven över att smärtan aldrig ger sig. Han frågar dig vad det är som händer i hans leder, då det känns så mycket sämre.

1. Ge 2 exempel på patologiska förändringar vid artros. (0,5p/förslag) (1p)

1	
2	

Vid telefonsamtalet med Valdemar framkommer att han även har smärtor i magen. Du erbjuder Valdemar, i enlighet med den nationella vårdgarantin, en tid till läkaren.

2. Ge 2 exempel på vad vårdgarantin innebär för Valdemar. (0,5p/förslag) (1p)

1	
2	

KOD _____

Valdemar Verkström är 57 år, gift med Anna och de har tre barn som flyttat hemifrån. Valdemar har artros i höfter och knän och äter mycket smärtstillande i form av acetylsalicylsyra och NSAID- preparat. Vanliga patologiska förändringar vid artros är att ledbrosket bryts ned, vilket medför inflammation i sen- och muskelfästen samt förtätning av underliggande benvävnad. Han upplever att han blivit tröttare de senaste månaderna samt att smärtan är besvärlig och ringer till vårdcentralen och får en tid till läkare. Vid telefonsamtalet med Valdemar framkommer att han även har smärtor i magen. Du erbjuder Valdemar, i enlighet med den nationella vårdgarantin, en tid till läkaren. Vårdgarantin innebär bland annat att Valdemar får kontakt med primärvården samma dag som de söker och att tid till läkare ges inom 7 dagar i primärvården.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN

Vid läkarbesöket beskriver Valdemar att han är mycket trött och det ordinerats ett kapillärt Hb. Valdemar räcker fram pekfingeret, men du ber honom i stället att räkna fram lång- eller ringfingeret.

3. Ange 2 motiv till varför du inte bör ta kapillärprovet i tumme, pek- eller lillfinger. (0,5p/förslag) (1p)

1	Valdemar har artros i fingrarna
2	Valdemar har smärtor i magen

Provsvaret visar att Valdemars Hb-värde är 79 g/l vilket tyder på anemi. Valdemar undrar om hans trötthet beror på anemin och om den påverkar något annat i kroppen.

4. Ange 6 karaktäristiska symtom som förekommer vid anemi förutom trötthet. (0,5p/förslag) (3p)

1	
2	
3	
4	
5	
6	

Valdemar remitteras till sjukhusets medicinklinik. Eftersom Valdemar får komma direkt till medicinkliniken så ringer du till sjuksköterskan för att rapportera om Valdemars problematik.

KOD _____

Eftersom Valdemar beskriver att han är mycket trött ordinerar ett kapillärt Hb (hemoglobin). Du sticker Valdemar i långfingret då pekfingret ofta har tjockare hud och tummen har puls. Provsvaret visar att Valdemars Hb-värde är 79 g/l. Vanliga symtom vid anemi är förutom trötthet; blekhet, yrsel, svimning, pulsökning, andfäddhet, kärlkramp och öronsus. Valdemar får remiss till medicinkliniken och du ringer och rapporterar till ansvarig sjuksköterska.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ MEDICINKLINIKEN

Valdemar har kommit till medicinkliniken och järnbristanemi konstateras. Det ordinerar 2 enheter erytrocytkoncentrat. Inför blodtransfusionen behöver bastest utföras, det finns redan en blodgruppering som visar att Valdemar har blodgrupp A Rh -.

5. Ange 2 blodgrupper som Valdemar kan ta emot blod av? (0,5p/förslag) (1p)

1	
2	

6. Vilka 2 laboratorieundersökningar ingår i ett bastest? (0,5p/förslag) (1p)

1	
2	

Du anlägger en PVK och hämtar sedan första enheten erytrocytkoncentrat. Du utför alla kontroller som ska göras innan blodtransfusionen, och förbereder för att administrera erytrocytkoncentratet. För att förebygga vårdrelaterade infektioner för Valdemar, följer du angivna basala hygienrutiner som konsekvent ska tillämpas i vården.

7. Ange 6 basala hygienrutiner du följer, förutom att du inte använder ringar, smycken som hänger ned i arbetsfältet, armband eller klocka. (0,5p/förslag) (3p)

1	
2	
3	
4	
5	
6	

KOD _____

Valdemar remitteras till medicinkliniken. Du ringer till sjuksköterskan på kliniken för att rapportera om Valdemars problematik. Valdemar kommer till medicinkliniken och en järnbristanemi konstateras. 2 enheter erytrocytkoncentrat ordinerar. Inför blodtransfusionen behöver bastest utföras, däremot finns en blodgruppering som visar att Valdemar har blodgrupp A Rh-. Valdemar kan ta emot erytrocyter från givare med blodgrupp A Rh- samt 0 Rh-. Du tar ett bastest vilket innebär att blodgrupps och antikroppsscreening kontrolleras hos mottagaren. Du sätter en PVK och hämtar första enheten erytrocytkoncentrat. Du tillämpar basala hygienrutiner, vilket innebär att du bl a sätter upp håret, använder alkoholbaserad handdesinfektion både före och efter bruk av handskar, använder plastförkläde, byter arbetskläder dagligen, inte har byggda naglar eller nagellack samt använder kortärmad arbetsdräkt.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ MEDICINKLINIKEN**8. Ange 2 kontroller/observationer som du gör under pågående blodtransfusion för att kontrollera att transfusionen fortgår komplikationsfritt? (0,5p/förslag) (1p)**

1	
2	

Valdemar är fortsatt ömmande i magen. Han blir informerad om att en vanlig orsak till järnbristanemi är blödning i mag- tarmkanalen och ett F-Hb har tagits som visade på blod i avföringen. En gastroskopi ska utföras och innan gastroskopiundersökningen informerar du Valdemar angående undersökningen.

9. Ge 4 förslag på information som är relevant att ge till Valdemar inför Gastroskopiundersökningen. (0,5p/förslag) (2p)

1	
2	
3	
4	

Vid gastroskopin upptäcks ett sår som kan vara orsaken till Valdemars järnbristanemi och han behandlas farmakologiskt med antibiotika, protonpumpshämmare samt järntabletter för att höja blodvärdet. Valdemar får rekommendationer om att inte inta acetylsalicylsyra eller NSAID, då det är en riskfaktor för sår. Han får istället recept på paracetamol för värken i ben och höfter. Han undrar hur många tabletter han kan ta om dagen.

10. Hur många gram är maxdosen per dygn för paracetamol för en vuxen person? (1p)

--

KOD _____

Valdemar har lågt Hb förmodligen pga att ett sår som upptäcktes vid gastroskopi. Du administrerar erytrocytkoncentratet och under transfusionen är du uppmärksam på reaktioner som kan komma i samband med transfusionen, t ex observerar du förekomsten av exantem och kontrollerar transfusionshastigheten med tanke på övervätskning. Valdemar har blivit informerad om att en vanlig orsak till järnbristanemi är blödning i mag-tarmkanalen. En gastroskopi utförs. Innan gastroskopi informerar du Valdemar om att ett flexibelt endoskop kommer att föras ned genom munnen, att svalget kommer att bedövas, att det är matstrupe, magsäck samt tolvfingertarm som kommer att undersökas, att prov kommer att tas på magslemhinnan. Vid gastroskopi upptäcks ett sår som kan vara orsaken till Valdemars järnbristanemi och han behandlas farmakologiskt med antibiotika, protonpumpshämmare samt järntabletter för att höja blodvärdet. Valdemar får rekommendationer om att inte inta acetylsalicylsyra eller NSAID, då det är en riskfaktor för sår. Han får istället recept på paracetamol för värken i ben och höfter. Han undrar hur många tableter han kan ta om dagen. Maxdosen är 4 gram per dygn.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ MEDICINKLINIKEN

Du får ordination på att Valdemar ska ha en första dos intravenös syrahämmande läkemedel. Du får ordination på att ge 80 mg Nexium intravenöst som bolusdos.

Nexium®

Pulver till injektions/infusionsvätska, lösning 40 mg (vit, porus pulverkaka eller pulver)

Syrahämmande medel – protonpumpshämmare

Aktiv substans: Esomeprazol ATC-kod: A02BC05

Beredning av infusionskoncentrat

Förebygga reblödning av ventrikel- och duodenalsår:

Efter terapeutisk endoskopi vid akut blödande ventrikel- eller duodenalsår ska 80 mg ges som en bolusinfusion under 30 minuter, följt av en kontinuerlig infusion av 8 mg/h under 3 dagar (72 timmar). Den parenterala behandlingsperioden ska efterföljas av oral syrahämmande behandling.

Infusion 80 mg

Lösningen för infusion iordningställs genom att lösa innehållet i två injektionsflaskor med frystorkad esomeprazol i 100 ml 0,9 % natriumkloridlösning för intravenöst bruk.

***11. Besvara nedanstående frågor. (rätt svar = godkänt)**

a) Vilken styrka, angivet i mg/ml, har den iordningsställda infusionen som du administrerar?	
b) Hur många droppar/minut ska infusionshastigheten ställas in på för att infusionen skall administreras som en bolusinfusion? Droppaggregaten ger 20 droppar/ml. Ange svaret i hela droppar, avrunda antingen uppåt eller nedåt.	

KOD _____

Valdemar har lågt Hb. Vid gastroskopi upptäcks ett sår som kan vara orsaken till Valdemars järnbristanemi och han behandlas farmakologiskt med antibiotika, protonpumpshämmare samt järntabletter för att höja blodvärdet. Valdemar får rekommendationer om att inte inta acetylsalicylsyra eller NSAID, då det är en riskfaktor för sår. Han får istället recept på paracetamol för värken i ben och höfter. Du får ordination på att administrera en bolusdos Nexium® intravenöst och han får 80 mg/100 ml vilket ger en styrka på 0,8 mg/ml. Du ställer in droppakten på 66-67 droppar/minut så att det går in på 30 minuter.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ MEDICINKLINIKEN

Innan Valdemar åker hem informerar du honom om järnrik kost och om kostens betydelse för järnabsorptionen, dvs. vad som gynnar respektive hämmar järnabsorptionen i samband med järnsubstituering. Du ger också information om vilka biverkningar järntabletterna eventuellt kan ge.

12. Ge 3 förslag på livsmedel som gynnar järnabsorptionen (dvs. inte järnrika livsmedel) samt 3 förslag på livsmedel som hämmar järnabsorptionen vid behandling med järntabletter. (0,5p/förslag) (3p)

	Gynnar järnabsorptionen 3 förslag		Hämmar järnabsorptionen 3 förslag
1		1	
2		2	
3		3	

13. Beskriv 2 vanliga biverkningar som Valdemar kan få av behandlingen med järntabletter förutom illamående, kräkningar och magsmärtor. (0,5p/förslag) (1p)

1	
2	

KOD _____

Innan Valdemar åker hem informerar du honom om att livsmedel som t ex apelsinjuice, nyponsoppa och skaldjur gynnar järnabsorptionen medan t ex mjölk, bönor och fiberrikt bröd hämmar järnabsorptionen i samband med järnsubstituering. Du ger också information om att vanliga biverkningar vid behandling med järntabletter är mörk avföring och förstoppning.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ VÅRDCENTRALEN

Det har gått ett halvår och Valdemar ringer och säger att han fått mer ont i sitt vänstra ben. Efter att ha informerat dig om situationen misstänker du att det kan vara något annat än den tidigare värken som är relaterad till hans artros. Du bokar in Valdemar hos läkaren samma dag. Vid besöket misstänker läkaren att Valdemar har en djup ventrombos, DVT.

14. Vilka fler symtom förutom smärtan i benet kan beskrivas av Valdemar, som gör att du misstänker att det är en DVT? Ge 4 förslag. (0,5 p/förslag.) (2 p)

1	
2	
3	
4	

Läkaren har gjort ytterligare undersökningar och har konstaterat DVT. Han informerar Valdemar om diagnosen som blir ordinerad antikoagulantia och en kompressionsstrumpa. Innan Valdemar åker hem undervisar du honom om kompressionsbehandling.

15. Förklara för Valdemar varför han ska använda kompressionsstrumpa. Ge 2 förslag (0,5p/förslag) (1p)

1	
2	

16. Ge 4 förslag på specifika egenvårdsråd som du ger Valdemar nu när han ska börja använda kompressionsstrumpa. (0,5p/förslag) (2p)

1	
2	
3	
4	

17. Du dokumenterar planerad och genomförd omvårdnad kring Valdemar. Vilken lag reglerar huvudsakligen journalföringen? (1p)

--

KOD _____

Vanna Varga**Totalt 18 frågor, maximalt 25 poäng, inklusive en läkemedelsberäkningsfråga (nr 2)***I situationen befinner du dig som sjuksköterska på olika instanser i vårdkedjan och det är av stor vikt att du har ett holistiskt tänkande.*

Vanna Varga, 87 år, kom till Sverige på 50-talet med sin familj. Hon arbetade i ett brukssamhälle som lokalvårdare fram till pensionen. Vanna är änka sedan ett 10-tal år och har de senaste åren bott hos sin dotter Sonja som är nybliven pensionär. Sonja upplever att Vanna har blivit alltmer glömsk och har stora behov av hjälp i det dagliga livets aktiviteter. Hon har åter börjat tala sitt modersmål. Situationen börjar bli ohållbar och Sonja kontaktar dig.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA INOM HEMSJUKVÅRDEN

Du gör ett hembesök och när du samtalar med Vanna och hennes dotter förstår du att Vanna troligen har drabbats av demenssjukdom. Efter kontakt med läkare inleds en demensutredning som omfattar medicinsk utredning, MMT (minimal mental test) samt klocktest. Resultaten tyder på att Vanna kan ha en demenssjukdom.

1. Vanna kan ha drabbats av en demenssjukdom, ge förslag på 2 vanliga demenssjukdomar (0,5p/sjukdom) (1p)

1	
2	

Efter avslutad utredning konstaterar läkaren att Vanna har demenssjukdom och hon sätts in på bromsmedicinen Rivastigmin, kapsel Exelon® 1,5 mg, och börjar med initial startdos enligt fass. Eftersom Vanna inte känner av några biverkningar ökas dosen efter 4 veckor till 6 mg per dygn. Du har i uppdrag att dela dosetter för två veckor enligt den nya ordinationen..

***2. Hur många kapslar lägger du sammanlagt i dosetterna för två veckor nu när Vanna skall ha rekommenderad dosökning enligt FASS? (Korrekt svar= godkänt)**

Exelon® Novartis, Kapsel, hård 1,5 mg. Kolinesterashämmare,

Aktiv substans: Rivastigmin

Initialdos

1,5 mg 2 gånger dagligen.

Dostitrering

Startdosen är 1,5 mg 2 gånger dagligen. Om denna dos tolereras väl efter minst 2 veckors behandling kan dosen ökas till 3 mg 2 gånger dagligen.

(Fass, 2015)

KOD _____

Vanna Varga, 87 år, kom till Sverige på 50-talet med sin familj. Vanna är änka sedan ett 10-tal år och har de senaste åren bott hos sin dotter Sonja som är nybliven pensionär. Sonja upplever att Vanna har blivit alltmer glömsk och har stora behov av hjälp i det dagliga livet. Hon har åter börjat tala sitt modersmål. Situationen börjar bli ohållbar och det visar sig att Vanna har drabbats av Alzheimers sjukdom som är en vanlig demenssjukdom precis som frontallobsdemens, vaskulär- och blanddemens. Vanna sätts in på Rivastigmin, kapsel Exelon® 1,5 mg och efter dosökningen till 6 mg per dygn delar du totalt 56 kapslar för två veckor i hennes dosetter.

Efter avslutad utredning genomförs en vårdplanering tillsammans med biståndshandläggaren. Dottern Sonja får avlastning genom att Vanna får komma till kommunens korttidsboende två veckor i månaden.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ KOMMUNENS KORTTIDSBOENDE

Vanna har nu varit på korttidsboendet några gånger och det fungerar bra. Men en natt stiger hon upp ur sängen och ramlar inne på toaletten. Undersköterskan hittar Vanna på golvet och vet inte hur länge hon har legat. Undersköterskan ber dig komma direkt. När du kommer in till Vanna ligger hon på golvet. Du bedömer hennes status och misstänker att höften är bruten. Du ringer efter ambulans. Eftersom det är oklart hur länge Vanna legat på golvet kontrollerar du också hudkostymen för att se om det finns tecken till trycksår.

3. Ge 6 förslag på vanliga trycksårspunkter förutom hämlarna, bakhuvudet och öronen där Vanna riskerar att utveckla trycksår. (0,5p/förslag) (3p)

1	
2	
3	
4	
5	
6	

Innan ambulansen kommit bedömer du även Vannas blodtryck och puls. Du palperar pulsen på arteria radialis.

4. Namnge ytterligare 4 artärer med deras latinska namn där du kan palpera pulsen på Vanna. (0,5p/förslag) (2p)

1	
2	
3	
4	

KOD _____

Vanna som fått diagnosen Alzheimers sjukdom är på korttidsboendet och det brukar fungera bra. En natt på korttidsboendet stiger hon upp ur sängen och ramlar inne på toaletten. Undersköterskan hittar henne på golvet och vet inte hur länge hon har legat. Hon ber dig komma direkt. När du kommer in till Vanna ligger hon på golvet. Du misstänker att hon kan ha en höftfraktur. Du ringer efter ambulans. Eftersom det är oklart hur länge Vanna legat på golvet kontrollerar du också axlar, skulderblad, armbågar, korsben, mellan knäna och anklar för att se om det finns tecken till trycksår. Innan ambulansen kommit har du även bedömt Vannas blodtryck och puls. Du palperar pulsen i arteria radialis. Andra ställen där du kan palpera puls är t.ex. a. temporalis, a. carotis, a. brachialis och a. femoralis.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ KORTTIDSBOENDE

5. *Vilka 2 observationer gör du av pulsen, förutom att observera frekvensen, vid pulskontroll via arteria radialis? (0,5p/förslag) (1p)*

1	
2	

Vannas blodtryck är 194/96 mmHg och pulsen är 108 slag per minut.

6. *Ange den troligaste orsaken till att Vannas blodtryck och puls är förhöjt förutom att hon befinner sig i en stressituation. (1p)*

--

Eftersom att Vanna har fallit på toaletten så skriver du en avvikelserapport när hon har åkt iväg med ambulansen.

7. *Ge 4 förslag på vad Vannas avvikelserapportering bör innehålla förutom namn och personnummer. (0,5p/förslag) (2p)*

1	
2	
3	
4	

8. *Vilken lag, förutom Hälso- och sjukvårdslagen, ålägger vårdgivaren att göra en avvikelserapportering efter Vannas fallskada? (1p)*

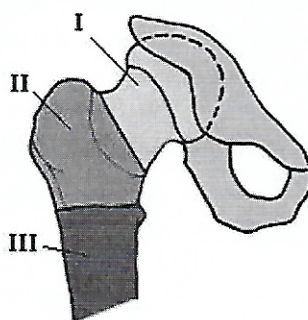
--

KOD _____

Innan ambulansen kommit har du även bedömt blodtryck och puls. Vid pulskontrollen observerar du förutom frekvensen, rytm och fyllnad. Både blodtryck och puls är förhöjt och du bedömer att den troligaste orsaken till detta är smärta. Efter att Vanna åkt iväg med ambulansen gör du en avvikelserapportering enligt patientsäkerhetslagen (2010:659) som innehåller, vilken typ av händelse som inträffat, i vilken situation fallet inträffat, att det rör sig om en händelse med fallskada, bidragande faktorer och om någon åtgärd vidtagits.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ ORTOPEDISK VÅRDAVDELNING

Vanna kommer via akutmottagning och röntgen till ortopedisk vårdavdelning. Röntgenundersökningen visar att hon har en cervikal höftfraktur och operation planeras.

9. Ringa in eller skriv den siffra som visar lokalisation för cervikal höftfraktur (1p)

--	--

Vanna har kommit tillbaka till vårdavdelningen och operationen har förlöpt väl. Du har med dig sjuksköterskestudenten Eliza och ni diskuterar olika orörlighetskomplikationer som kan uppstå efter Vannas operation och ni kommer in på komplikationer i luftvägarna. Risken att Vanna drabbas av lunginflammation ökar, men lungatektas är den vanligaste postoperativa lungkomplikationen och detta tillstånd bidrar till att patienten får svårare att syresätta sig. Eliza frågar dig vad det är som händer i lungorna när man drabbas av lungatektas och vad som är orsaken.

10. Förklara för Eliza vad lungatektas är. (1p)

--	--

11. Ange 2 troliga orsaker till lungatektaser i Vannas fall? (0,5p/förslag) (1p)

1	
2	

KOD

Röntgenundersökningen visar att Vanna har en cervikal höftfraktur (siffran I) och operation planeras. Operationen förlöper väl och Vanna återkommer till vårdavdelning. Du har med dig sjuksköterskestudenten Eliza och ni diskuterar orörlighetskomplikationer och ni kommer in på komplikationer i luftvägarna. Risken att Vanna drabbas av lunginflammation ökar, men lungatelektas är den vanligaste postoperativa lungkomplikationen och som bidrar till att patienten får svårare att syresätta sig. Vid atelektas kollaberar/sammanfaller delar av lungan i och med att inandningsluften inte når ut till alveolerna. Tillståndet orsakas av sekretansamling i bronkerna vilket beror på att Vanna har liggande kroppsläge, har svårigheter att djupandas och svårigheter att röra sig.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ ORTOPEDISK VÅRDAVDELNING

Ett par dagar efter operationen kommer du till Vanna och ser att hon är svettig och rosig om kinderna samt att hon känns varm. Du misstänker att hon har feber och mäter temperaturen, som visar 38,7. Du kontakter läkare som ordinerar febernedsättande läkemedel samt antibiotika, då hon är nyopererad. Eliza är med dig och ni börjar diskutera temperaturmätning och att man är ute efter att ta reda på Vannas kärntemperatur vid mätningen.

12. Ange 2 ställen på kroppen där du på ett enkelt sätt kan mäta Vannas kärntemperatur? (0,5/förslag) (1p)

1	
2	

13. Ange 4 omvårdnadsåtgärder, förutom att byta fuktiga sängkläder och fuktiga kläder, som du vidtar för att öka Vannas välbefinnande då hon är varm och svettig på grund av febern. (0,5p/förslag) (2p)

1	
2	
3	
4	

Du går ut i läkemedelsrummet och iordningställer en intermitterant intravenös infusion Ekvacillin® 2000 mg som du löser i 100 ml natriumklorid. Du har ytterligare två patienter som ordinerats antibiotika och du blandar därför till dessa infusioner samtidigt. Telefonen ringer och du går ifrån för att svara. Därefter går du in till Vanna tillsammans med sjuksköterskestudenten Eliza och administrerar läkemedlet. Vanna har en perifer venkateter (PVK). Eliza undrar hur en PVK sköts och hur ofta det skall ske.

14. Nedan skall du besvara frågor om PVK (0,5p/förslag) (1p)

<i>Hur ofta skall en PVK inspekteras?</i>	
<i>Vilken åtgärd vidtar du för att minska du risken för kateterstopp och komplikationer i PVK efter avslutad infusion?</i>	

KOD _____

Ett par dagar efter operationen är Vanna och varm, svettig och rosig om kinderna och har 38,7 i temp. Kärntemperatur mäter man enklast i hörselgången, oralt eller rektalt. Du kontaktar läkare som ordinerar febernedsättande läkemedel samt antibiotika till Vanna, därefter vidtar du omvårdnadsåtgärder. Vanna vill att du öppnar fönstret. Därefter tvättar du av henne, ser till att hon inte har täcket på sig och erbjuder henne kall dryck. Du iordningställer antibiotika och då du ansvarar för ytterligare två patienter som ordinerats antibiotika blandar du dessa samtidigt. Du blir avbruten i ditt arbete av ett telefonsamtal och du går ifrån. Efter telefonsamtalet går du in till Vanna tillsammans med sjuksköterskestudenten Eliza och administrerar läkemedlet. Vanna har en PVK och Eliza undrar hur en PVK sköts och hur ofta det skall ske. Du berättar att en PVK skall inspekteras 3-4 ggr/dygn och att efter avslutad infusion spolas den igenom med isoton NaCl för att minska risken för kateterstopp och komplikationer.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ ORTOPEDISK VÅRDAVDELNING

När du ska administrera antibiotika till den sista patienten upptäcker du att det skett en förväxling, någon av de andra två patienterna har fått fel läkemedel. Du går in till Vanna och ser att hennes pågående antibiotikainfusion är avsedd för en annan patient.

15. Vilka 4 åtgärder vidtar du i denna situation förutom att skriva en avvikelserapport? (0,5p/förslag) (2p)

1	
2	
3	
4	

Du följer de anvisningar som finns när en avvikelse inträffat. Du samtalar om händelsen med Vanna och hennes dotter. Vid samtalet följer du de punkter som medarbetare i vården ska följa vid samtal med patienter och anhöriga när en avvikelse inträffat.

16. Ange 4 viktiga delar som ska ingå och bör tas upp vid samtalet förutom att du lugnt och sakligt förklarar vad som hänt och att du svarar på frågor. (0,5p/förslag) (2p)

1	
2	
3	
4	

KOD _____

När du ska administrera antibiotika till den sista patienten upptäcker du att en förväxling skett, någon av de andra två patienterna har fått fel läkemedel. Du går in till Vanna och ser att den pågående antibiotikainfusionen är avsedd för en annan patient. Du stänger genast av infusionen och kontrollerar om patienten har någon överkänslighet och ser till att patienten observeras ofta de närmaste timmarna. Du inser att en avvikelse har inträffat och meddelar läkaren och dokumenterar händelsen i journalen. Du följer de anvisningar som finns när en avvikelse inträffat. Då Vanna har en demenssjukdom avvaktar du med att informera patienten till eftermiddagen då dottern Sonja kommer. Vid samtalet följer du de punkter som medarbetare i vården ska följa vid samtal med patienter och anhöriga när en avvikelse inträffat. Du beklagar att patienten blivit utsatt för en avvikelse och lyssnar på patientens/anhörigas upplevelse av händelsen. Du informerar om var patienten/anhöriga kan gå vidare med klagomål, t ex patientnämnden var patienten kan söka skadeersättning. Du förklarar också hur organisationen arbetar med att förhindra liknande händelser i framtiden. Du erbjuder journalkopia och skriftlig information och bokar tid för uppföljning.

DU ÄR SJUKSKÖTERSKA PÅ ORTOPEDISK VÅRDAVDELNING

Vanna får inga men av händelsen. En vårdplanering genomförs och efter ett par veckor får Vanna flytta till ett särskilt boende för personer med demenssjukdom. Innan du skriver omvårdnadsepikrisen till kommunsjuksköterskan uppdaterar du omvårdnadsplanen. Eliza som är med dig undrar vad en omvårdnadsplan skall innehålla.

17. Vilka uppgifter bör omvårdnadsplanen innehålla förutom patientdata och patientansvarig sjuksköterska? Ge 2 förslag. (0,5p/förslag) (1p)

1	
2	

När du uppdaterar omvårdnadsplanen fortsätter du diskussionen med studenten. Ni kommer in på hur man planerar mål för omvårdnaden. Du berättar för Eliza att du använder dig av de så kallade SMART-kriterierna när du planerar målen. Eliza frågar dig vad kriterierna står för.

18. S står för specifikt, men vad står de övriga 4 SMART-kriterierna för? (0,5p/förslag) (2p)

1	
2	
3	
4	